

Sygn. akt V ACa 482/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Irma Kul
Sędziowie:	SA Katarzyna Przybylska (spr.) SO del. Krzysztof Gajewski
Protokolant:	stażysta Lucjan Sroczyński

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2015 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko T. G. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 14 kwietnia 2014 r. sygn. akt I C 1371/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w T. na rzecz adwokata M. L. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Na oryginale właściwe podpisy.

V ACa 482/14

UZASADNIENIE

Powód J. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. G. (1) kwoty 15.000.000 zł tytułem naprawienia wyrządzonej szkody oraz utraconych korzyści oraz orzeczenia o kosztach postępowania.

Pozwany T. G. (1) wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z 14.04.2014r. oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

Swoje rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach.

(...)w latach 2003 – 2010 w sprawach dotyczących J. K. oraz podejmowania przez nich działań na jego szkodę, tj. o czyn 231 § 1 k.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego i szeroko uzasadnił swoje stanowisko.

Na powyższe postanowienie powód złożył zażalenie. W zażaleniu podniósł, że w toku postępowania nie wyjaśniono wszechstronnie wszystkich okoliczności i nie przeprowadzono wszystkich dowodów.

Postępowanie zażaleniowe toczyło się przed Sądem Rejonowym w T. pod sygn. akt(...)

W toku postępowania zażaleniowego Sąd przyznał powodowi pełnomocników z urzędu. Do dnia 16 grudnia 2010r. powoda reprezentował adw. T. B., do dnia 10 maja 2012r. adw. M. N.. W dniu 15 maja 2012r. pełnomocnikiem powoda został pozwany.

Pozwany na posiedzeniu z dnia 22 maja 2012r. z uwagi na zawily stan sprawy i konieczność przygotowania się do niej, wniósł o wyznaczenie kolejnego terminu rozprawy.

Pozwany reprezentował powoda także na posiedzeniu Sądu w dniu 28 czerwca 2012r. Wtedy to wniósł o odroczenie rozprawy i wyznaczenie kolejnego terminu, bo w tym dniu przed posiedzeniem otrzymał od powoda dużą ilość materiału dowodowego, która jak twierdził J. K. miała świadczyć na jego korzyść. Sąd przychylił się do wniosku T. G. (1) i wyznaczył kolejny termin posiedzenia na dzień 6 lipca 2012r. Po zakończeniu posiedzenia w dniu 28.06.2012r. strony ustaliły, że pozwany zapozna się z tym materiałem i jeśli będzie on stanowił podstawę do sformułowania pisma procesowego, które mogłoby być uzupełnieniem osobistego zażalenia złożonego przez powoda, to T. G. (1) takie pismo złoży. Już w swojej Kancelarii pozwany zapoznał się z dokumentami liczącymi około 200 kart zawartych w teczce, a przekazanych mu przez powoda. Po ich analizie doszedł do przekonania, że na ich podstawie nie będzie w stanie sformułować żadnego pisma procesowego, które mogłoby uzupełnić argumenty powoda przedstawione w zażaleniu złożonym przez J. K. na postanowienie Prokuratora Rejonowego w R. z dnia 27.12.2010r. T. G. (1) w tym czasie (...) K. J.. W. Pozwany nie złożył do sprawy (...)żadnego pisma procesowego.

Na posiedzeniu w Sądzie Rejonowym w T. w dniu 6 lipca 2012r. pozwany wniósł o uwzględnienie zażalenia powoda i uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyznanie mu kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu.

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2012r. Sąd Rejonowy nie uwzględnił zażalenia pozwanego i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. w sprawie (...)o umorzeniu śledztwa.

Zaraz po zakończonym posiedzeniu powód okazał swoje niezadowolenie z działań podejmowanych przez pozwanego w jego sprawie. W związku z tym T. G. (1) zwrócił powodowi teczkę z dokumentami, które od niego otrzymał przed posiedzeniem Sądu, które odbyło się 28.06.2012r. Powód jeszcze tego samego dnia złożył do sprawy (...)wniosek o wystąpienie do Okręgowej Rady Adwokackiej w T. o ukaranie T. G. (1) za bezczynność w jego sprawie. Pismem z dnia 11.09.2012r. Okręgowa Rada Adwokacka w T. poinformowała powoda, że przeprowadzone czynności wyjaśniające nie doprowadziły do stwierdzenia uchybień w postępowaniu adwokata T. G. (1).

(dowód: z akt sprawy (...). Pozwanego T. G. k. 219 oraz płyta z nagraniem z rozprawy z dnia 1.04.2014r. k. 221, pismo (...) k. 139, z akt Sądu Rejonowego w T. (...)pismo k. 143)

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w tej sprawie, z przesłuchania stron, a także na podstawie zeznań świadków K. M. i K. J., biorąc też pod uwagę akta sprawy(...)Sądu Rejonowego w T..

Za wiarygodne uznano zarówno wszystkie dokumenty urzędowe jak i prywatne, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego, a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego, co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 k.p.c. nie zostały podważone.

Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne zeznania pozwanego, w szczególności zakresie w jakim znalazły one potwierdzenie w innych rzetelnych dowodach. Sąd I instancji także w przeważającej części dał wiarę zeznaniom powoda za wyjątkiem twierdzenia, że pozwany nie zwrócił mu dokumentów, które mu przekazał 28.06.2012r., a w oparciu o które domagał się sporządzenia przez pozwanego pisma procesowego uzupełniającego jego osobiste zażalenie. Fakt przekazania dokumentów pozwanemu do wykorzystania nie jest sporny, bo potwierdziły to nie tylko strony, ale także świadek K. J., który zapoznawał się z tymi dokumentami. Pozwany zeznał, że po zakończeniu postępowania przed Sądem Rejonowym w T. w tym samym dniu zwrócił powodowi teczkę z tymi dokumentami, gdyż powód od razu okazał mu swoje niezadowolenie z orzeczenia jakie zapadło przed tym Sądem i poinformował go, że zamierza wystąpić ze skargą na bezczynność pozwanego. Tym bardziej wydaje się być logicznym, że pozwany jako profesjonalista takie dokumenty zwrócił, gdyż zdawał sobie sprawę z tego, że jego rola jako pełnomocnika powoda zakończyła się, a na skutek skargi powoda będą prowadzone czynności wyjaśniające.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków K. M. i K. J., albowiem są one jasne, logiczne i korespondują z zebrany materiał dowodowy.

Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe złożone przez pełnomocnika powoda zawarte w piśmie z dnia 19.06.2013r. tj. o zwrócenie się do (...)w O. o przedłożenie dokumentacji dotyczącej wartości nakładów na Gospodarstwo w R. oraz o przeprowadzenie dowodu z opinii (...), a także oddalił wnioski dowodowe zawarte w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 14.10.2013r. tj. o przeprowadzenie dowodu z akt Sądu Okręgowego w E.(...), a także pozostałe wnioski dowodowe zawarte w tym piśmie, albowiem uznał, że wnioski te nie mają związku z niniejszą sprawą.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy stwierdził, iż powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 15.000.000 zł tytułem odszkodowania oraz utraconych korzyści, powód roszczenie wywodził z art. 415 k.c.

Przepis ten stanowi, iż kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Dla uznania odpowiedzialności pozwanego z tytułu czynu niedozwolonego konieczne było wykazanie przez powoda, że na skutek działania pozwanego powstała dla powoda szkoda, że pomiędzy tym zachowaniem, a szkodą zachodzi związek przyczynowy, a nadto, że pozwany ponosi winę. Ciężar dowodu wykazania tych przesłanek spoczywał na powodzie (art. 6 k.c.).

Sąd Okręgowy w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy doszedł do przekonania, że pozwany swoim działaniem nie wyrządził powodowi szkody. Z chwilą kiedy został wyznaczony pełnomocnikiem z urzędu dla powoda, od razu podjął działania. Reprezentował powoda na posiedzeniach. Na jego życzenie wniósł o odroczenie posiedzenia w dniu 22.05.2012r. Potem kolejny raz w dniu 28.06.2012r. z uwagi na materiał, który powód mu dostarczył. Zapoznał się z tymi dokumentami. Jako profesjonalny pełnomocnik strony zobowiązany był do działania na korzyść osoby, którą reprezentował. Wiedział, że jest w tej sprawie już kolejnym pełnomocnikiem i na nim ciąży obowiązek szczególnej staranności w reprezentacji powoda. W związku z tym wnikliwie zapoznał się i dokonał oceny materiału złożonego mu przez powoda. Zarówno pozwany jak i świadek K. J. zgodnie podali, że mieli do dyspozycji różnego rodzaju pisma kierowane przez powoda do różnych instytucji, także odpowiedzi na te pisma, jednakże nie przedstawiały one żadnej wartości dowodowej, która miałaby spowodować uwzględnienie przez Sąd zażalenia powoda. Z tej też przyczyny pozwany nie złożył żadnego pisma, bo nie dysponował żadnym dodatkowym, wartościowym materiałem.

Pozwany uczestniczył w kolejnych posiedzeniach Sądu i ostatecznie podtrzymał zażalenie złożone przez powoda.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powód w żaden sposób nie wykazał na czym miała polegać szkoda jaką jak twierdził wyrządził mu pozwany swoim działaniem.

Nie może powód domagać się od pozwanego zwrotu utraconych korzyści z gospodarstwa rolnego w R., które posiadał w przeszłości, bo pozwany w żadnym procesie dotyczącym tego gospodarstwa nie uczestniczył. Został ustanowiony dla powoda pełnomocnikiem w konkretnej sprawie, która nie miała nic wspólnego z gospodarstwem w R..

Ponadto Sąd Okręgowy wskazał, że skoro powód dysponuje jakimiś dowodami, które miałyby świadczyć o nadużyciach dokonanych przez sędziów (...), to nic nie stoi na przeszkodzie aby te materiały złożył do Prokuratury z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego.

Z uwagi na to, że to na powodzie spoczywał ciężar dowodu, a nie sprostał on wykazaniu zaistnienia przesłanek z art. 415 k.c. powództwo powoda należało oddalić.

W punkcie trzecim wyroku Sąd Okręgowy odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. W piśmiennictwie jako jedną z sytuacji stanowiących wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c. wskazuje się m.in. określoną, specyficzną sytuację osobistą i majątkową strony. W ocenie Sądu Okręgowego, ze względu na stan zdrowia powoda oraz jego sytuację majątkową, trzeba było oprzeć się właśnie na przytoczonym przepisie art. 102 k.p.c. Z tej przyczyny Sąd uznał, że pomimo tego, iż powód niniejszą sprawę przegrał w całości – należało zrezygnować z obciążania go kosztami postępowania poniesionymi przez pozwanego.

W punkcie czwartym wyroku przyznano ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w T. na rzecz r.pr. M. L. kwotę 7.200 zł wraz z należnym podatkiem VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu. Rozstrzygnięcie to znajduje swoją podstawę w treści § 2 ust. 3, § 6 pkt 7 oraz § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002r., Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). W tym samym punkcie Sąd przyznał ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w T. na rzecz r.pr. M. L. dodatkową kwotę 218,98 zł tytułem wydatków poprzednika pełnomocnika powoda (k. 43 akt). Sąd kierował się tu treścią art. 98 § 3 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył powód zaskarżając wyrok co do pkt 1 (pierwszego) zarzucił:

1) błędne ustalenie stanu faktycznego w sprawie poprzez przyjęcie, iż pozwany T. G. (1) zwrócił powodowi teczkę z dokumentami, które od niego otrzymał przed posiedzeniem Sądu z dnia 28.06.2012r., w wypadku gdy pozwany nigdy tych dokumentów powodowi nie zwrócił;

2) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych powoda zawartych w piśmie powoda z dnia 19.06.2013r. (karta 2 i 3) i piśmie powoda z dnia 14.10.2013r. (karta 3), w wypadku gdy miały one istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności ustalenia wysokości szkody poniesionej przez powoda oraz związku przyczynowego między zaniechaniem pozwanego a szkodą (zastrzeżenie z art. 162 k.p.c. zostało zgłoszone przez pełnomocnika powoda do protokołu rozprawy z dnia 4.02.2014r.);

3) naruszenie art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. w zw. z art. 415 k.c. poprzez przyjęcie, iż pozwany nie wyrządził powodowi szkody poprzez swoje zachowanie podczas reprezentowania powoda jako pełnomocnik w sprawie przed Sądem Rejonowym w T.,(...) ponadto iż powód tego nie wykazał, w wypadku gdy w ocenie powoda gdyby zażalenie powoda, które miał uzupełnić pozwany zostało rozstrzygnięte na korzyść powoda, w sprawie przed Prokuraturą Rejonową w L., sygn. akt (...)wykazane zostałyby przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. popełnione przez sędziów i innych pracowników Sądu Rejonowego w L. w latach 2003 – 2010 w/w sprawach dotyczących J. K., co z kolei pociągnęłoby za sobą na podstawie art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. wznowienie postępowania w sprawach sądowych dotyczących przedmiotowego gospodarstwa o wartości 15 milionów zł (wartość nakładów poniesionych na nie przez powoda), które powód utracił i jego odzyskania przez powoda; ponadto w wypadku przeprowadzenia przez Sąd I instancji wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda wysokość szkody oraz związek przyczynowy między zaniechaniem pozwanego a szkodą zostałyby wykazane.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części (pkt I wyroku) i zasądzenie na rzecz powoda J. K. od pozwanego T. G. (1) dochodzonej pozwem kwoty 15.000.000 zł

ewentualnie

uchylenie wyroku Sądu I instancji w zakresie pkt I wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy oraz wywiedzione na tej podstawie konsekwencje prawne przyjmuje za własne.

Nie zasługuje w ocenie Sądu Apelacyjnego na uwzględnienie zarzut apelacji błędnego ustalenia stanu faktycznego, iż pozwany nie zwrócił powodowi teczek z dokumentami przekazanymi w dniu 28.06.2012r. Sąd I instancji dokonał w tej kwestii prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o zeznania przesłuchanego świadka K. J. oraz pozwanego T. G. (1).

Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłową ocenę powyższych zeznań, których powód nie zdołał skutecznie zakwestionować. Samo twierdzenie przeciwne powoda, iż nie uzyskał zwrotu dokumentów nie stanowi o nieprawidłowej ocenie tego faktu w oparciu o zebrany materiał dowodowy przez Sąd I instancji. Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu Apelacyjnego powyższe ustalenie nie ma istotnego wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie Sądu I instancji w przedmiotowej sprawie.

Nie zasługuje w ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut skarżącego naruszenia art. 233 k.p.c. i art. 6 k.c. w zw. z art. 415 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwany nie wyrządził szkody powodowi w trakcie reprezentowania go jako pełnomocnik w sprawie (...) prowadzonej przed Sądem Rejonowym w T.. W pierwszej kolejności z całą stanowczością podkreślić należy, że pozwany w ramach świadczonej powodowi pomocy prawnej nie był zobowiązany do osiągnięcia ściśle określonego rezultatu, a jedynie do starannego działania. Zatem nie można od pozwanego w żadnym razie oczekiwać, że podejmie on działanie w sprawie, które przyniosą zawsze reprezentowanej przez niego stronie konkretny oczekiwany rezultat, w tym wypadku rozstrzygnięcie w postaci uchylenia postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania karnego. Z akt sprawy wynika, że pozwany podejmował działanie w interesie reprezentowanej strony w sposób staranny i rzetelny. Stawiał się na każde posiedzenie Sądu, wniósł o wyznaczenie kolejnych terminów rozprawy w celu zapoznania się z materiałem przekazanym mu przez powoda. Przez całe postępowanie popierał żądanie skarżącego w sprawie. Prawidłowo zatem Sąd I instancji podkreślił, że nie można zarzucić pozwanemu braku staranności przy reprezentowaniu powoda.

Dodatkowo należy podkreślić, że powód wywodzi, iż gdyby zażalenie w przedmiocie umorzenia postępowania karnego odniosło pożądaný skutek to stanowiłoby to podstawę wznowienia postępowania w sprawach cywilnych w wyniku, których powód doznał uszczerbienia majątku na skutek zapadłych tam orzeczeń. Takie rozumowanie w ocenie Sądu Apelacyjnego jest stanowczo zbyt daleko idące.

Zgodnie z treścią art. 403 § 1 pkt 2 i art. 404 k.c. można żądać wznowienia postępowania, jeżeli wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa, gdy czyn ustalony został prawomocnym wyrokiem karnym. Powód podnosi, iż szkodę, której doznał stanowi wartość nakładów poniesionych na Gospodarstwo Rolne w R., (...) W ocenie Sądu Apelacyjnego powód nie wykazał w niniejszym postępowaniu, aby pozwany wyrządził mu szkodę na skutek swojego zawinionego działania i aby pomiędzy zawinionym działaniem pozwanego, a szkodą istniał bezpośredni związek przyczynowy.

W konsekwencji za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych powoda zawartych w pismach procesowych z 19.06.2013r. oraz 14.10.2013r. Zarzut ten nie został rozwinięty i uzasadniony w apelacji, zatem jego zasadność umyka kontroli instancyjnej Sądu Apelacyjnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako niezasadną.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c..